

**ธุรกิจชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจระดับจังหวัด ภายใต้การเปลี่ยนแปลง
ของสถานการณ์ทางการเงิน**

**The Business Community that Affect the Economic Development of the
Province under Change the Financial Situation.**

ศิริพร โสมคำภา¹ อนันธิตรา ดอนบันเทา² และอนุธิดา เพชรพิมูล³

Siriporn Somkhumpa¹, Anantitra Donbanthao² and Anuthida Phetphimoon³

^{1,2,3} อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงินของประเทศที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อหาแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางการเงิน ประชากรที่ศึกษา คือ คณะกรรมการธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 251 คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดย ความถี่ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงินของประเทศที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร คือ สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจชุมชนประกอบด้วย เศรษฐกิจตกต่ำ ค่าเงินบาทอ่อนค่า ความวิตกกังวลในสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ 2) แนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงวิกฤตการณ์ทางการเงิน คือ มีการบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชี มีการวางแผนการดำเนินงานเป็นประจำ และมีการทบทวนผลการดำเนินงานในรอบที่ผ่านมา

คำสำคัญ: ธุรกิจชุมชน / การเปลี่ยนแปลง / สถานการณ์ทางการเงิน

Abstract

This research. The objective 1) this study was to investigate changes in the financial situation of the country that affected the community business in Kamphaengphet. 2) Find ways to prevent problems that community businesses face in changing their financial situation. The study population was 251 community businesses in Kamphaeng Phet province. Using questionnaire Data were analyzed by means of percentage, frequency and mean. The findings were as follows: 1) The change in the financial situation of the country that affected the community business in Kamphaeng Phet was the economic situation that affected the community business. Economic downturn Thai baht depreciates Anxiety in the political situation in the country. 2) Guidelines for preventing problems faced by community businesses in changing the financial crisis: financial and accounting management. Have a plan to operate regularly. And reviewed the performance in the past.

Keywords: business community / change / financial situation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศในปัจจุบัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและอื่นๆ ทำให้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และนโยบายในการบริหารงานของรัฐบาล อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกยังส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและประชาชนในประเทศ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับประเทศย่อมส่งผลกระทบต่อระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ระดับชุมชน จนกระทั่งถึงระดับครัวเรือน ที่ผ่านมามีประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย ประกอบด้วยเศรษฐกิจสองระบบ คือ ระบบเศรษฐกิจชุมชน และเศรษฐกิจทุน เศรษฐกิจชุมชนนั้นใหญ่กว่าเศรษฐกิจทุน ดำรงอยู่ในทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในชนบทเป็นระบบเศรษฐกิจของชาวไทยจำนวนมาก ปัญหาของวิกฤตการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันนี้ ส่งผลให้ประชาชนทุกคนต้องเผชิญปัญหาในรูปแบบ ถือเป็นวิกฤตการณ์อันโหดร้ายของประชาชน ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อย ธุรกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน หรือธุรกิจขนาดเล็ก ที่ทุกคนพยายามถามเสมอๆ ว่า “เงินหายไปไหนหมด ทำไมคนงานจึงต้องถูกปลด ทำไมธุรกิจจึงล้มละลาย ทำไมเราจึงยากจนลงทำไม” และวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นต้องทำอะไรต่อไป ทั้งนี้ประเทศไทยเคยประสบวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจมาแล้ว และต้องใช้เวลาในการฟื้นตัวของประชาชน และผู้ประกอบการ ซึ่งลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจชุมชน คือ ครอบครัวและชุมชนเป็นหน่วยการผลิต เป้าหมายการผลิต คือ การดำรงอยู่ การรักษาตัวให้อยู่รอดของครอบครัวและชุมชน ให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ และผลิตซ้ำการผลิตจึงมีลักษณะเพื่อบริโภคในครัวเรือน ผลิตเพื่อขายก็ได้แต่ก็เพื่อให้ได้เงินมาซื้อสินค้าให้ครอบครัวดำรงชีวิตอยู่ได้ มากกว่าที่จะคิดขยายการผลิตให้ใหญ่โต ให้มีกำไรสูงสุด ให้ร่ำรวย ครัวเรือนมีลักษณะเป็นผู้ผลิตอิสระ ขายสินค้าไม่ใช่ขายแรงงาน วิธีการผลิตหลักคือ ผู้ผลิตรายเล็กเป็นอิสระ ใช้แรงงานของสมาชิกของครอบครัวเพราะเป็นสิ่งที่ครอบครัวมีอยู่แล้วโดยธรรมชาติ (พรณี บัวเล็ก, 2555, หน้า 335) สำหรับการผลิตสินค้าจำหน่ายในชุมชนนั้น เกิดจากการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน เช่น วิสาหกิจชุมชน กลุ่ม OTOP ผลกระทบนั้นมีทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งธุรกิจชุมชน หมายถึง "กิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนอันประกอบด้วย กิจกรรมทางการผลิต กิจกรรมทางการขาย ผลผลิต กิจกรรมการซื้อ และการบริโภคของชุมชน" (ธนวิทย์ บัวฝ้าย, 2558) จากความหมายดังกล่าว กิจกรรมธุรกิจชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร มีจำนวนผู้ที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 108 รายการ (มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน, 2559) และเป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับจังหวัดด้วย

จากการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าให้เข้มแข็งและกระจายโอกาสการประกอบอาชีพให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ส่งผลให้การสนับสนุนจึงไม่เป็นระบบ และไม่มีเอกภาพ ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนบางแห่งไม่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานรัฐหรือภาคเอกชน และบางครั้งมีการสนับสนุนจากภาครัฐแต่ไม่ตรงความต้องการที่แท้จริง (อานนท์ ตะนัยศรี, 2554) เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ภายใน ประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและอื่นๆ ย่อมทำให้ธุรกิจชุมชน หรือ วิสาหกิจชุมชน ได้รับผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น ต้นทุนการผลิตสินค้า ค่าแรงงานในสายการผลิต ค่าขนส่งวัตถุดิบเพื่อการผลิตและจำหน่ายสินค้า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการผลิต จำหน่ายสินค้าหรือบริการ สำหรับจังหวัดกำแพงเพชรนั้น มีข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัดกำแพงเพชร ประจำเดือน มกราคม ปี พ.ศ.2558 (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำแพงเพชร, 2558) เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงิน เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินภายในประเทศ ธุรกิจชุมชนสามารถปรับตัวให้เท่าทันสถานการณ์ได้ ดังนั้น งานวิจัยฉบับนี้ จะช่วยให้เสริมสร้างองค์ความรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถให้กับผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดย่อม เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่เท่าเทียมและเป็นธรรมอย่างสร้างสรรค์ สมดุลและยั่งยืนของธุรกิจชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงินของประเทศที่ส่งผลกับธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อหาแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางการเงิน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมืองที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดวิกฤตการณ์การเงิน และส่งผลต่อการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน เช่น กระบวนการด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการเงินและการบัญชี ของธุรกิจชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร สถานประกอบการ 108 รายการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 100 ราย และตามประเภทธุรกิจ จำนวน 10 ประเภทธุรกิจ เช่น กลุ่มการผลิตพืช การผลิตปศุสัตว์ การผลิตประมง การแปรรูปและผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/เสื้อผ้า เครื่องจักสานดอกไม้ประดิษฐ์ ของชำร่วย/ของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เครื่องดื่ม เครื่องประดับ/อัญมณี เครื่องไม้/เฟอร์นิเจอร์ เครื่องหนัง การผลิตปัจจัยการผลิต เครื่องปั้น การผลิตสินค้าอื่นๆ และธุรกิจบริการ

ประกอบด้วย ร้านค้าชุมชน ออมทรัพย์ชุมชน หรือสุขภาพและบริการ จำนวนสมาชิกของสถานประกอบการ จำนวน 251 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

มุ่งศึกษาธุรกิจชุมชนในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

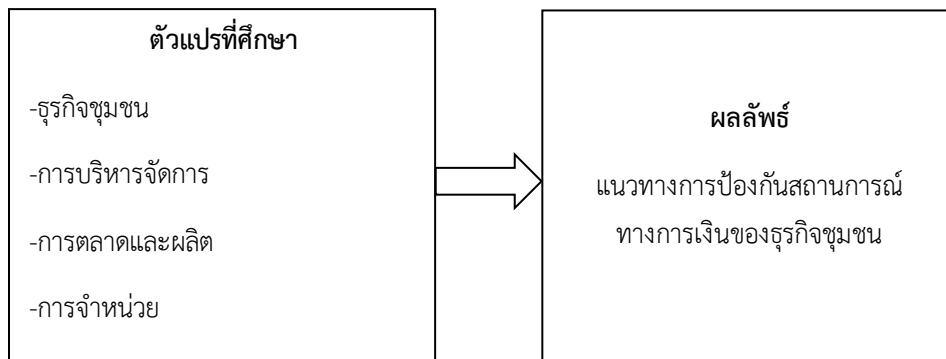
ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

- ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ข้อมูลผู้ประกอบการ ประเภทธุรกิจ ลักษณะการบริหารธุรกิจ
- ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ข้อมูลด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการเงินและการบัญชี ด้าน

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และด้านผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเงิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และเชิงปริมาณ (quantitative research) มุ่งศึกษาธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ ธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 10 ประเภทธุรกิจ จำนวน 100 ราย หรือจำนวนสมาชิกของสถานประกอบการ จำนวน 251 คน
3. แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ประกอบการ 10 ประเภทธุรกิจ ที่ใช้ในการศึกษา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย
5. การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านงานวิจัยตรวจสอบความครอบคลุมและความถูกต้องของแบบสอบถามที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของงานวิจัย และสอดคล้องกับหัวข้อที่วิจัย และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยการใช้วิธีเจาะจง เน้นที่กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน จำนวน 10 กลุ่ม และสมาชิกของธุรกิจชุมชน จำนวน 108 คน หรือจำนวนสมาชิกของสถานประกอบการ จำนวน 251 คน โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อทำการตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาความเข้าใจ ภาษาที่ใช้ ความเข้าใจตรงกันของคำถาม และตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของแบบสอบถาม
7. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลมาสรุปผล จัดทำรายงาน แล้วนำเสนอรายงาน การจัดเก็บข้อมูลจัดเก็บจากข้อมูล 2 ส่วนคือ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา “ธุรกิจชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระดับจังหวัด ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงิน” พบว่าสมาชิกของธุรกิจชุมชน จำนวน 108 ราย มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 100 ราย หรือจำนวนสมาชิกของสถานประกอบการ จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 92.59 ของกลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการศึกษา ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

ข้อมูลผู้ประกอบการ 100 ราย จำนวน 251 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 62.95 เพศชาย จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 37.05 และส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41ปี - 50 ปี จำนวน 91 คิดเป็นร้อยละ 36.25 รองลงมา มี อายุระหว่าง 31- 40 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 29.08

ตารางที่ 1 ข้อมูลบทบาทหน้าที่ในการบริหารธุรกิจชุมชนของผู้ให้ข้อมูล

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทหน้าที่ในการบริหารธุรกิจชุมชน		
หัวหน้า/เจ้าของธุรกิจ	86	34.26
รองหัวหน้าธุรกิจชุมชน	33	13.15
กรรมการธุรกิจชุมชน	56	22.31
สมาชิกธุรกิจชุมชน	76	30.28

จากตารางที่ 1 ข้อมูลบทบาทหน้าที่ในการบริหารธุรกิจชุมชนของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารธุรกิจชุมชนที่เป็นหัวหน้า/เจ้าของธุรกิจที่ตอบ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 34.26 รองลงมา คือ สมาชิกธุรกิจชุมชน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 30.28 ลำดับที่สาม คือ กรรมการธุรกิจชุมชน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 22.31 และสุดท้าย คือ รองหัวหน้าธุรกิจชุมชน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.15

ตารางที่ 2 ข้อมูลสินค้าหลักของธุรกิจชุมชนที่ขายดีของผู้ให้ข้อมูล

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มที่ 1 อาหาร เครื่องดื่มและบันเทิง	68	27.09
กลุ่มที่ 2 สินค้าประติประดอย	90	35.86
กลุ่มที่ 3 ผลิตภัณฑ์เกษตร	93	37.05

จากตารางที่ 2 ข้อมูลสินค้าหลักของธุรกิจชุมชนที่ขายดีของผู้ให้ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลโดยสินค้าหลักของธุรกิจชุมชนที่ขายดีหลักมี 3 ส่วน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 คือ อาหารและเครื่องดื่ม (สแต๊กหมู ส้มตำ ร้านกาแฟ ก๋วยเตี๋ยว ผลิตภัณฑ์แกงจำหน่าย และปลูกผัก/ผักสด) จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 27.09 กลุ่มที่ 2 คือ สินค้าประติประดอย (ตะกร้าสาน ทอเสื่อ กระถางจากเปลือกข้าวโพด ไม้กวาดอ่อน กรอบรูปไม้สัก) จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 35.86 และกลุ่มที่ 3 คือ ผลิตภัณฑ์แปรรูป (ลำไยอบแห้ง ข้าวกล้องไรซ์เบอร์รี่ ข้าวเกษตรอินทรีย์ และกล้วยอบเนย) จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 37.05

ตารางที่ 3 ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารธุรกิจชุมชนของผู้ให้ข้อมูล

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การมีส่วนร่วมในการบริหารธุรกิจชุมชน		
กำหนดยอดขาย	9	9.0
กำหนดยอดการผลิต	20	20.0
กำหนดราคาขาย	26	26.0
กำหนดนโยบายในการดำเนินงาน	5	5.0
กำหนดแผนงานของธุรกิจชุมชน	6	6.0
อื่นๆ เป็นสมาชิกกลุ่ม	34	34.0

จากตารางที่ 3 ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารธุรกิจชุมชนของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูล เป็นเพียงสมาชิกกลุ่มเท่านั้น จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดราคาขายสินค้า จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ลำดับที่สาม คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดยอดการผลิต จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ลำดับที่สี่ คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดยอดขาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ลำดับที่ห้า คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนธุรกิจ

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมระดับประเทศที่ส่งผลกับการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน

ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมระดับประเทศที่ส่งผลกับการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนนี้ เพื่อเป็นการศึกษาถึงปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานธุรกิจของธุรกิจชุมชนได้ จากการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 4 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจระดับประเทศที่ส่งผลกับการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนของผู้ให้ข้อมูล (ผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การปรับอัตราภาษีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่ม OTOP	53	21.11
การปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร	80	31.87
การปรับอัตราเงินเฟ้อของธนาคารแห่งประเทศไทย	5	1.99
การปรับนโยบายการปล่อยสินเชื่อหรือโครงการเพื่อส่งเสริมประกอบการรายใหม่ของธนาคาร (เช่น ธนาคารออมสิน ธ.ก.ส. ธนาคารกรุงไทย)	86	34.26
การปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)	23	9.16
การปรับราคาทองคำ	30	11.95
การปรับค่าจ้างแรงงานของกระทรวงแรงงาน	251	100.00

จากตารางที่ 4 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจระดับประเทศที่ส่งผลกับการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลเลือกการปรับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและการปรับค่าจ้างแรงงานของกระทรวงแรงงานส่งผลกระทบต่อการทำงานธุรกิจชุมชนอย่างมาก ซึ่งมีผู้ตอบทุกคนเลือกจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0

รองลงมาคือ การปรับนโยบายการปล่อยสินเชื่อหรือโครงการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ของธนาคาร มีผู้ตอบเลือก จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีการจัดหาเงินทุนสำหรับดำเนินงานธุรกิจชุมชนจากการกู้ยืม

ลำดับที่สาม คือ การปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร ซึ่งมีผู้เลือกตอบ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ลำดับที่สี่ คือ การปรับอัตราภาษีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่ม OTOP มีผู้เลือกตอบ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0

ลำดับที่ห้า คือ การปรับราคาทองคำมีผู้เลือกตอบ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0

ลำดับที่หก คือ การปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา จำนวนผู้เลือกตอบ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0

และลำดับที่สุดท้าย คือ การปรับอัตราเงินเฟ้อของธนาคารแห่งประเทศไทย มีผู้เลือกตอบ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

อันดับสุดท้ายทั้งสามข้อ ผู้ให้ข้อมูลได้ให้เหตุผลที่ไม่เลือกว่า โกลตัว ผลกระทบมาไม่ถึง หากทำธุรกิจส่งออกระหว่างประเทศอาจได้รับผลกระทบรุนแรงกว่านี้

ตารางที่ 5 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงินของประเทศที่ส่งผลกับธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชรของผู้ให้ข้อมูล (ผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เศรษฐกิจตกต่ำ ค่าเงินบาทอ่อนค่า ในปี พ.ศ. 2540	84	51.22
วิกฤตการณ์การเงินโลกสำหรับปี พ.ศ. 2551 ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงประมาณร้อยละ 9 จากระดับที่แข็งค่าที่สุด	65	39.63
ความกังวล ความวิตกในสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศเอง อาจจะมียังคงมีความไม่แน่นอน	83	50.61
สถานการณ์วิกฤตการณ์การเงินในปลายปี พ.ศ. 2553 เรื่องของความรุนแรงของวิกฤตการณ์การเงินโลก	81	49.39
แนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นทางการเงินแก่ประชาชน	81	49.39
การประกันเงินฝาก เพราะการประกันเงินฝากเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความปลอดภัยทางการเงิน	61	37.20

จากตารางที่ 5 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงินของประเทศที่ส่งผลกับธุรกิจชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชรของผู้ให้ข้อมูล พบว่าปัจจัยที่ผ่านมาที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจชุมชน ประกอบด้วย เศรษฐกิจตกต่ำ ค่าเงินบาทอ่อนค่า ในปี พ.ศ. 2540 มีผู้เลือกผลกระทบ จำนวน 84 คนคิดเป็นร้อยละ 51.22

รองลงมาคือ ความกังวล ความวิตกในสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศเอง อาจจะมียังคงมีความไม่แน่นอน มีผู้เลือกมีผลกระทบ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 50.61

ลำดับที่สาม คือ สถานการณ์วิกฤตการณ์การเงินในปลายปี พ.ศ. 2553 เรื่องของความรุนแรงของวิกฤตการณ์การเงินโลก และแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นทางการเงินแก่ประชาชน จำนวนผู้ตอบทั้ง 2 ข้อ คือ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 49.39

ลำดับที่สี่ คือ วิกฤตการณ์การเงินโลกสำหรับปี พ.ศ. 2551 ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงประมาณร้อยละ 9 จากระดับที่แข็งค่าที่สุด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 39.63

ลำดับท้ายสุด คือ การประกันเงินฝาก เพราะการประกันเงินฝากเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความปลอดภัยทางการเงิน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20

ผลศึกษาแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเงิน

ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางการเงิน พบว่าจากการนำเสนอแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญ มีผู้ที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการและอบรมให้ความรู้ภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการได้ให้ข้อมูล 164 คน สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6 ข้อมูลแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางการเงินของผู้ให้ข้อมูล (ผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการดำเนินงานเป็นประจำ และมีการทบทวนผลการดำเนินงานในรอบที่ผ่านมา	92	56.10
การบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชี	164	100.00
การจัดทำบัญชีโดยใช้คอมพิวเตอร์	51	31.10
การจัดเก็บเงินทุนสำรอง หรือกำไรสะสมที่ได้จากการดำเนินงาน	72	43.90
การจัดหาแหล่งวัตถุดิบในชุมชน ในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง	77	46.95
พยายามพยากรณ์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจให้ได้	85	51.83
แรงงานในครัวเรือน สมาชิกธุรกิจชุมชน หรือแรงงานในชุมชนเดียวกันในการผลิตสินค้า	68	41.46

จากตารางที่ 6 ข้อมูลแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางการเงินของผู้ให้ข้อมูล พบว่ามีผู้เห็นด้วยมีแนวความคิดที่หลากหลายแนวคิด เมื่อนำมาจัดเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามารถสรุปได้ ดังนี้

ลำดับแรก คือ การบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชี เช่น มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ มีผู้เห็นด้วย 164 คน คิดเป็นร้อยละ 100

รองลงมา คือ มีการวางแผนการดำเนินงานเป็นประจำ และมีการทบทวนผลการดำเนินงานในรอบที่ผ่านมา เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน มีผู้เห็นด้วย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10

ลำดับที่สาม คือ ควรพยายามคาดการณ์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจให้ได้ เพื่อที่จะได้คาดการณ์ยอดการผลิตได้อย่างใกล้เคียงที่สุด มีผู้เห็นด้วยจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 51.83

ลำดับที่สี่ คือ มีการจัดหาแหล่งวัตถุดิบในชุมชน ในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย มีผู้เห็นด้วย จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 46.95

ลำดับที่ห้า คือ มีการจัดเก็บเงินทุนสำรอง หรือกำไรสะสมที่ได้จากการดำเนินงาน เพื่อเก็บไว้ใช้เมื่อเกิดสถานการณ์ที่คาดไม่ถึง มีผู้เห็นด้วย จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90

ลำดับที่หก คือ ใช้แรงงานในครัวเรือน สมาชิกธุรกิจชุมชน หรือแรงงานในชุมชนเดียวกันในการผลิตสินค้า มีผู้เห็นด้วย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46

ลำดับที่เจ็ด คือ มีการจัดทำบัญชีโดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อเก็บรักษาข้อมูลของธุรกิจชุมชน เช่น ข้อมูลสมาชิก การกู้ยืมเงินของสมาชิก ข้อมูลรายได้-ค่าใช้จ่ายของธุรกิจชุมชน เป็นต้น และควรปรับปรุงระบบการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนให้มีความทันสมัย มีผู้เห็นด้วย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมระดับ ประเทศที่ส่งผลกับการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การปรับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและการปรับค่าจ้างแรงงานของกระทรวงแรงงานส่งผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจชุมชนอย่างมาก ซึ่งมีผู้ประกอบการทุกท่าน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาคือ การปรับนโยบายการปล่อยสินเชื่อหรือโครงการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ของธนาคาร มีผลต่อผู้ประกอบการ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีการจัดหาเงินทุนสำหรับดำเนินงานธุรกิจชุมชนจากการกู้ยืมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับมนตรีกร ธีรานุสรณ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชน อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชนอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จด้านการเงิน ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการบริหารจัดการ

ผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันปัญหาที่ธุรกิจชุมชนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงวิกฤตการณ์ทางการเงิน พบว่าจากการบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชี เช่น มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ มีผู้เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ มีการวางแผนการดำเนินงานเป็นประจำ และมีการทบทวนผลการดำเนินงานในรอบที่ผ่านมา เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน มีผู้เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 92.0 ลำดับที่สาม คือ ควรพยายามคาดการณ์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจให้ได้ เพื่อที่จะได้คาดการณ์ยอดการผลิตได้อย่างใกล้เคียงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสลิลทิพย์ ศิริไพบูลย์ (2544, บทคัดย่อ) ศึกษาเศรษฐกิจชุมชน อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไป พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม และมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ประชาชนจึงได้ไปทำงานต่างถิ่น แต่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ คือ ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ การว่างงาน ต้นทุนการเกษตรสูง เศรษฐกิจตกต่ำ และความยากจน ประชาชนจึงต้องขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวางแผนด้านการเงินและการบัญชีจะช่วยให้ธุรกิจชุมชนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้ ไม่ว่าจะการเปลี่ยนแปลงนั้นจะรุนแรงมากเพียงใดและจากสาเหตุใดก็ตาม เพราะการที่มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ จะช่วยป้องกันการขาดสภาพคล่องให้กับธุรกิจชุมชนได้

2. การบริหารจัดการแรงงานในครัวเรือนมีผลต่อเงินทุนและค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป หากช่วงสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำธุรกิจควรเน้นการใช้แรงงานในครัวเรือนก่อนๆ ที่จะจัดหาแรงงานจากแหล่งอื่น จะช่วยในการประหยัดต้นทุนได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาการจัดการด้านการเงินและการบัญชีให้กับสมาชิกในกลุ่มธุรกิจชุมชนจะช่วยให้ ทุกคนสามารถเข้าใจถึงรายได้ที่ได้รับจากการขายสินค้าของทางธุรกิจชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- ธนาวิทย์ บัวฝ้าย. (2558). แนวทางในการพัฒนาชนบท. [Online]. Available: <http://www.hu.ac.th/academic/article/Mk/Business%20community.html> [2558 พฤษภาคม 18]
- พรณิ บัวเล็ก. (2555). การศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย: บทสำรวจสถานะความรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศยาม.
- มนตรีกร อีรานุสรณ์. (2550). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชน อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. การศึกษาอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน. (2559). รายชื่อผู้ที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน จังหวัดกำแพงเพชร. [Online]. Available: <http://tcps.tisi.go.th/public/certificatelist.aspx?province=62&provincename=%u0e01%u0e33%u0e41%u0e1e%u0e07%u0e40%u0e1e%u0e0a%u0e23>. [2559, พฤษภาคม 1].
- สลิลทิพย์ ศิริไพบุลย์. (2554). เศรษฐกิจชุมชน อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร (รายงานผลการวิจัย). เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำแพงเพชร. (2558). คลังข้อมูลทางการค้า. [Online]. Available: <http://www.aecthaibiz.com/province/main.html?pv=62>. [2558, พฤษภาคม 18].
- อานันท์ ตะนัยศรี. (2554). วิสาหกิจชุมชน. [Online]. Available: <http://ophbgo.blogspot.com/> [2558, กุมภาพันธ์ 23].